

Kraków

Biblioteka Uniwersytecka

PRZODKOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie mies. 5,700 000 Mk.,
z dostawą do domu 6,250 000 Mk.,
na prowincji 6,250 000 Mk., za
granicą 10,000 000 Mk.
Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

250.000 Mp

na prowincjonalnych dworcach
300.000 Mk.

Redakcja i Administracja
Lwów, Sykstuska 21.
Tel. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór 496.

NAKL.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Echa rządów Chjeno-Piasta.

Kucharski naraził skarb państwa na olbrzymie straty.

Ustawa o zwalczaniu bezrobocia uchwalona.

Komisja sejmowa piętnuje gospodarkę Kucharskiego.

WARSZAWA. 13 marca. — (tel. wł.) Dziś obradowała komisja sejmowa dla sprawy żyrardowskiej. Referent pos. Romocki (endek) zgłosił kilka rezolucji, między innymi jedną, obciążającą b. min. Kucharskiego, która stwierdza, „iż niezbyt

gorliwie dbał o zwrot skarbowi państwa, wkładów poczynionych w zakładach żyrardowskich“. Wskutek tego skarb państwa poniósł stratę w wysokości 429 tysięcy fr. Na jutrzejszym posiedzeniu wygłosi referat pos. tow. Pączek.

Rządy Chjeny pod płaszczykiem bezpartyjności.

WARSZAWA. 13 marca. — (tel. wł.) W dniu wczorajszym pos. tow. Barlicki i Horaczewski odbyli konferencję z premierem Grabskim w związku z ostatnimi nominacjami na odpowiedzialne stanowiska rządowe. Tow. Barlicki i Moraczewski stwierdzili, że nominacje te mają charakter wybi-

tnie prawicowo- partyjny.

Idzie tu o mianowanie p. Chłapowskiego b. ministra Chjeno- Witosa, posłem w Paryżu, oraz o nominację na wojewodów p. Kąckiego, Stojńskiego (prolegowany sławnego Moskałewskiego) i Zimnego.

Rozwiązanie parlamentu niemieckiego.

BERLIN. 13. marca. (A. W.) Po mowie Marxa, Reichstag został dziś popołudniu rozwiązany.

Socjal-demokraci.

BERLIN. 13. marca. (Pat.) Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu obradowała frakcja soc. dem., która sprzeciwiła się wnioskowi stronnictw koalicyjnych o nieodbywanie w wielkim tygodniu zgromadzeń przedwyborczych. Frakcja zaniechała myśli wniesienia votum nieufności dla kanclerza Marxa.

Rozłam w partji ludowej.

BERLIN. 13. marca. (Pat.) W niemieckiej partji ludowej nastąpił rozłam. Mianowicie 7 członków stanowiących prawe skrzydło stronnictwa oddzieliło się od partji ludowej i utworzyło nową grupę pod nazwą partji ludowo- liberalnej. W związku z tem, „Voss. Ztg.“ zauważa, iż partja ludowa została oczyszczona z elementów prawicowych, co przyczyni się do uzdrowienia stosunków parlamentarnych.

dentą dyrektorjatu. Prawa autonomiczne obszaru Kłajpedy obejmują: Zarządy gmin, kwestje religijne, oświatowe, higieniczne, dobroczynności publicznej, prawodawstwo społeczne, koleje i t. d. Suwerenność nad obszarem Kłajpedy nie może być przekazana na żadne inne państwo bez zgody tych wyżej wymienionych mocarstw. II. odnosi się do organizacji portu. Rozdział ten ustanawia Radę portową złożoną z trzech członków, z których jednego mianuje prezydent republiki litewskiej, drugiego dyrektorjat, a trzeci jest ekspertem wyznaczonym przez komisję komunikacyjną Ligi narodów. Rozdział trzeci dotyczy tranzytu przez obszar Kłajpedy przy pomocy Niemna. Ustanawia on strefę wolną i swobodę celną dla spławiania drzewa. Układ wchodzi w życie z dniem ratyfikowania go przez sejm litewski.

Sprawa kałowania aresztowanych.

W sprawie znęcania się przez policję nad aresztowanymi, wnieśli posłowie tow. Kuryłowicz i Stańczyk imieniem klubu PPS. energiczną interpelację do rządu.

Barbarzyński sposób obchodzenia się organów policyjnych z aresztowanymi we Lwowie, nabiera już światowego rozgłosu.

Zafarg w angielskim górnictwie.

LONDYN. 13. marca. (Pat.) Konflikt jaki powstał niedawno pomiędzy właścicielami kopalń węgla a górnikami przybiera charakter coraz poważniejszy. Górnicy jak wiadomo, zażądali podwyżki płacy dziennej, oraz zwiększenia produkcji celem zapewnienia pracy bezrobotnym górnikom. W odpowiedzi właściciele kopalń przedłożyli kontrproponycje, które będą rozpatrywane na jutrzejszym zjeździe delegatów Związków górniczych.

LONDYN. 13. marca. (Pat.) Właściciele kopalń proponowali górnikom podwyżkę plac o 5 proc. Górnicy jak wiadomo, żądali podwyżki 20 proc.

Kłajpeda została przyznana Litwie.

GENEWA. 13. marca. (Pat.) Projekt konwencji w sprawie Kłajpedy, nad którym obradowała Rada Ligi jest układem zawartym pomiędzy Anglią, Francją, Włochami i Japonią z jednej a Litwą z drugiej strony. Art. pierwszy układu powiada, że mocarstwa wyżej wymienione przekazują swe prawa do obszaru Kłajpedy wynikające z traktatu wersalskiego Litwie pod warunkami ugrupowanymi w trzech rozdziałach. Rozdział 1-szy dotyczy statutu ekono-

micznego obszaru Kłajpedy, która otrzymuje autonomię pod władzą suwerenną Litwy. Gubernatora obszaru Kłajpedy mianuje prezydent republiki litewskiej. Władza wykonawcza spoczywa w ręku dyrektorjatu złożonego z pięciu obywateli obszaru Kłajpedy. Władzę prawodawczą wykonuje sejm wybrany drogą wyborów powszechnych, tajnych i bezpośrednich. Prawa uchwalane przez sejm są publikowane przez gubernatora i kontasygnowane przez prezy-

Pamiętajcie o socjalistycznym „Dniu Kobiet” 25 marca!

Z SEJMU.

Uchwalenie ustawy o bezrobotnych.

WARSZAWA. (Tel. wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmu po odesłaniu do komisji kilku przedłożeń, przystąpiono do dyskusji nad ustawą o pomocy państwowej dla odbudowy. Dyskusja obfitowała w djalogii, szczególnie pomiędzy pos. Matłoszem, a posłami z lewicy. Gdy pos. Matłosz, (nd.) wspominał o nadużyciach, które popełnili niektórzy posłowie, przy odbudowie w województwie białostockim, zawołał na to pos. Sanoja: „Wymień pan partię, do których oni należeli. To byli endecy i piastowcy!”

Pos. Sommerstein, żalił się, że ze 120 tys. budynków należących do żydów odbudowano tylko 4 pr. Następnie przystąpiono do sprawy Kłajpedy. Pos.

Dębski oświadczył, że sprawa ta zaczyna przybierać obrót dla Polski niepomysłny i przedłożył 3 rezolucje, które po wyjaśnieniach ze strony p. Zamojskiego przyjęto.

Po dyskusji nad ustawą o zwalczaniu bezrobocia, przystąpiono do głosowania nad poprawkami. Przyjęto szereg poprawek, a odrzucono wszystkie głosami koncept pos. ks. Ilkowa, aby rząd miał wolną rękę w sprawie zmiany ustawy o 8 godz. dniu pracy. Następnie całą ustawę o bezrobotnych przyjęto w 2 czytaniu.

Następnie posiedzenie w piątek.

—:—:—

Enjeno-Piast zwalcza prawo robotnicze.

WARSZAWA 13. marca. (Pat.) Sejmowa komisja ochrony pracy ukończyła trzecie czytanie projektu ustawy o społecznym pośrednictwie pracy. Komisja rozpatrywała również wniosek o sprawie przestrzegania przepisów o radach załogowych na G. Śląsku, przy czym przyjęto rezolucję wzywającą rząd, do natychmiastowego przedstawienia ustawy o radach załogowych dla G. Śląska a utrzymujących na G. Śląsku stan taki jaki istniał w tym zakresie od 20. sierpnia 20 roku do 15. grudnia 23. roku. Przed głosowaniem nad tym wnioskiem przedstawiciele związku Lud. N. oraz PSL. Piasta opuścili salę.

—:—:—

Sytuacja w przemyśle górnośląskim.

WARSZAWA 13. marca. (Pat.) Główny inspektor pracy Marjan Kłott przebywa obecnie w Katowicach gdzie prowadzone są bardzo ważne pertraktacje pomiędzy przemysłowcami górniczymi i robotnikami w sprawie godzin pracy i obniżenia cen węgla.

—:—:—

Kłeska endeków na uniwers. warszawskim

WARSZAWA 13. marca. (A. W.) Wybory do Bratniej Pomocy słuchaczy Uniw. warszaw. przyniosły zwycięstwo (?) ugrupowaniom prawicowym, które zdobyły 15 mandatów na 25. (Zważywszy dotychczasowy stan rzeczy t. j. zupełne opanowanie Bratniej Pom. przez prawicę, powyższy wynik wyborów jest sukcesem młodzieży lewicowej.)

—:—:—

Ożywienie handlu niemiecko-rosyjskiego.

KRÓLEWIEC 13. marca. (A. W.) Obecnie daje się tu zauważyć coraz wyraźniej tendencja zbliżenia się kupiectwa niemieckiego do Rosji, oraz coraz większy napływ kupców i przemysłowców rosyjskich. Konsulat rosyjski w Królewcu jest oblegany przez rzesze Rosjan i Niemców.

—:—:—

Wybory w Danii.

BERLIN 13. marca. (Pat.) Polradio. Termin nowych wyborów do parlamentu duńskiego ustalony został na 11. kwietnia. Przyczyną rozpisania nowych wyborów jest nieosiągnięcie zgody parlamentu na proponowane przez rząd środki mające na celu wzmocnienie kursu korony.

—:—:—

„Spokojne” wybory we Włoszech

RZYM 13. marca. (Pat.) Przewódca dyssydentów faszystowskich okręgu turyńskiego kap. Forni został ciężko ranny na dworcu w Medjolanie, podczas utarczki z kilku faszystami.

—:—:—

Zwycięstwo hiszpańskie o Marokko

LONDYN 13. marca. (Pat.) „Daily Mail” donosi z Gibraltaru, że oddziały hiszpańskie złamały zacięty opór powstańców którzy zostali odparci, ponosząc wielkie straty w ludziach. (Dziwne, że wszystkie te zwycięstwa są bez daty i nazwy.)

—:—:—

Przeciw haremom.

LONDYN 13. marca. (Pat.) W Konstantynopolu odbyło się wielkie zgromadzenie kobiet żądających zniesienia poligamji i wprowadzenia monogamji.

—:—:—

Senatorowie gniewają się na sejm.

Grozą rozwiązaniem sejmu.

WARSZAWA 13. marca. (A. W.) Na dzisiejszym posiedzeniu konwentu seniorów senatu, zajmowano się sprawą systematycznego bojkotowania przez sejm poprawek przyjmowanych przez senat do ustaw sejmowych. Konwent seniorów senatu w ostrych słowach potępił bojkotowanie tych

poprawek i postanowił zwrócić się w tej sprawie do marsz. Rataja.

W związku z powyższem w kuluarach sejmowych kursują rozmaite pogłoski, między innymi mówią o zamiarze marsz. Trampezyńskiego rozwiązania sejmu przez senat.

Rosja miesza się znowu w sprawy polsko-litewskie.

Prowokacyjne noty Cziczierina.

WARSZAWA 13. marca. (tel. wł.) Pisma tutejsze omawiają w ostrym tonie notę, wystosowaną przez Cziczierina w sprawie Kłajpedy i granicy polsko-litewskiej. W notcie tej Cziczierin odmawia Lidze narodów prawa do rozstrzygania kwestji Kłajpedy oraz sporu granicznego między Polską a Litwą i oświadcza, że Związek Republik sowieckich nie może dopuścić do przywłaszczenia sobie przez trzecie mocarstwo (Polskę) praw specjalnych w porcie kłajpedzkim i na Niemnie.

Do noty tej, wystosowanej jakoby do Litwy, dołączona jest notka druga, zwrócona wprost do Anglii, Francji i Włoch. Oświad-

cza ona, że rząd sowiecki będzie uważał za niebywale wszelkie rozwiązanie w kwestji Kłajpedy, powzięte bez jego udziału.

Spór graniczny polsko-litewski — pisze Cziczierin — nie podlega interwencji obcych mocarstw i może być załatwiony tylko przez porozumienie się Polski z Litwą.

Pisma warszawskie, omawiając tę notę, nazywają ją nową prowokacją ze strony Rosji, ingerencją swą na rzecz Litwy naruszającą znowu podstawy traktatu ryskiego, w którym wyrzekła się wszelkiego prawa kwestjonowania stanu rzeczy na ziemiach, w tymże traktacie odstąpionych.

Konfiskata „Dziennika” z przeszkodami.

Policja lwowska zabierała wczoraj z biur dzienników wtorkowy numer naszego pisma, jednakowoż po kilku godzinach, ku zdumieniu sprzedających, zwracała go. Jak się dowiadujemy, to osobliwe urzędowanie policji, wywołane zostało tem, że prokuratorja najpierw zdecydowała skonfiskować „Dziennik” i o tem zawiadomiła policję, a

potem rozmyśliła się i konfiskatę cofnęła. Skutek tego zarządzenia był ten, że pisma nie można było rozsprzedawać przez cały dzień.

W sprawie osobliwego urzędowania prokuratorji, narażającego pismo nasze na niepotrzebne, a polbrzymie straty, zwrócimy się do władz centralnych.

Kajdan w opałach.

Komisja wysłana dla zbadania jaskrawych nadużyć władzy przez kilku urzędników i funkcjonariuszy lut. policji przeszuchata onegdaj kilku bezpośrednio poszkodowanych, mniej lub więcej ciężko pobitych obywateli.

Przeszuchano także obitego robotnika Sałolaja, aresztowanego z powodu rzekomej kradzieży w firmie Leinkaufa, przewodniczącego „Pracy” tow. Markiewicza i wielu innych.

Z pośród Ukraińców przeszuchano p. Poluhę, któremu ub. roku w aresztach policyjnych przy ul. Jachowicza, komisarz Kaj-

dan wybił cztery zęby i tak silnie kopnął w brzuch, że Poluha poddać się musiał ciężkiej operacji.

„Dilo” pisze o tem ostatniem w tonie jakby niezadowolonym z samego faktu delegowania takiej komisji.

Powinno to być tem większym bodźcem dla miarodajnych czynników i dla prowadzących śledztwo, ażeby zlikwidować Kajdanów i tolerowane wzgl. popetniane przez nich nadużycia, a przez to odebrać sposobność żerowania tak polskim jak i ukraińskim żywiołom nacjonalistycznym.

—:—:—

Dziś UMIERAJĄCE NARODY

(ISKRA NIENAWIŚCI)

Najwybitniejsze krytyczno-światowe — dla młodzieży dozwolone. W gł. rolach: Helena Makowska i Paweł Wegener.

16—1

Metody policyjne pod pręgierzem.

W poniedziałek odbyło się posiedzenie sejmowej komisji budżetowej dla rozpatrzenia budżetu ministerstwa spraw wewnętrznych. Przed przystąpieniem do porządku dziennego przewodniczący odczytał list p. Michalskiego, w którym p. Michalski stwierdza, że uchwała dotycząca powierzenia Bankowi Krajowemu zarządu akcjami Skarchofermu, będącymi własnością Państwa, zapadła w lipcu 1921 r., gdy p. Michalski nie był członkiem Rządu. Nadto p. Michalski zawiadomił o złożeniu członka Rady Nadzorczej Skarchofermu.

W dalszym ciągu przewodniczący poinformował komisję o dyskusji, która się toczyła na posiedzeniu konwentu senatorów, odbytem przed paru dniami, w sprawie konieczności przyspieszenia prac komisji nad budżetem. Komisja budżetowa zgodziła się, aby budżet ministerstwa kolei przekazać do przygotowania podkomisji w składzie członków komisji kolejowej z tem, że dla trzeciego czytania budżet ministerstwa kolei powróci do komisji budżetowej. Natomiast komisja uznała za konieczne rozpatrzenie i przygotowanie budżetu ministerstwa skarbu przez komisję budżetową. Co się tyczy budżetu ministerstwa spraw wojskowych, to przekazanie tego budżetu podkomisji w składzie komisji wojskowej uznano za przedwczesne z tego względu, że budżet tegoż ministerstwa jest przerabiany i — jak zapewnił referent budżetu ministerstwa spraw wojskowych p. Czetwertyński — będzie dopiero gotowy koło 1. stycznia (?). Wniosek o przekazanie budżetu Gen. Dyrekcji poczt i telegrafu komisji kolejowej postanowiono pozostawić decyzji przewodniczącego komisji budżetowej. Co się tyczy zaś budżetu min. reform rolnych, postanowiono oddać ten budżet komisji rolnej do przygotowania w drugim czytaniu z tem, że dla trzeciego czytania powróci do komisji budżetowej.

Komisja przystąpiła do rozpatrzenia budżetu ministerstwa spraw wewnętrznych. Obszernie opracowany referat wygłosił p. Businek. Po referacie przemawiał p. mi-

nister Sołtan, a następnie pp. Żółtowski i Kozłowski.

Tow. J. Moraczewski szeroko omówił sprawę organizacji policji i jej braki. W policji zagnieździło się partyjniactwo, czego najjaskrawszym wyrazem były smutne wypadki grudniowe 1922 r. Ponieważ nad zachowaniem się policjantów w owych dniach Rząd przeszedł do porządku dziennego, w policji zrodziło się przekonanie, że Rząd aprobuje to jej stanowisko.

Wypadki zękania się nad więźniami, bicia i wymuszanie zeznań przez tortury są na porządku dziennym. Kiedy w Samborze jeszcze za czasów austriackich zdarzył się wypadek wymuszania zeznań przez wykręcanie paleców, wówczas i Sejm galicyjski i parlament były poruszone i winny poniósł zasłużoną karę. W Polsce przez bicia więźniów policja doprowadziła do tego, że sympatie ludności są po stronie przestępców. Nie należy oszczędzać na policji, lecz jednocześnie należy surowo karać zękanie się i wymuszanie zeznań oraz łepić nadużycia władzy.

Pos. Rosmarin (Koło Żyd.) odczytał przejmujące zeznanie więźnia Edwarda Brechera, nad którym we Lwowie zęcano się, bito, kopano nogami, wiano mu ręce i nogi i przepuszczano prąd elektryczny. Poza tem odczytał pos. Rosmarin świadectwo lekarza lwowskiego Pańczyszyna o złożeniu przez O. Besarabową zeznania, iż policja ją biała.

P. Chądzyński (N. P. R.) cytując wypadki bicia przez policję zwłaszcza na prowincji. Liczba policjantów w wielkich miastach jest za duża, natomiast zbyt mało jej na prowincji. Wreszcie skarżył się mówca, że policja prześladowała nawet patriotycznych robotników, mając każdego robotnika za zdeklarowanego komunistę.

Ks. pos. Kaczyński: postępowanie policji na Kresach utrwała wśród ludności mniemanie, iż rządy polskie są przejęciowe. Urzędnicy administracji na Kresach powinni być energiczni, ale też rozumni i dobrze wynagradzani.

—:—:—

Na marginesie sanacji i podatku od zbytku.

Rząd rozpoczynając akcję sanacyjną wstrzymał regularne zamówienia w fabrykach wagonów, zredukował swe zapotrzebowanie do minimum w różnych kategoriach przemysłu aby tylko oszczędzić gotówkę w najkrytyczniejszym czasie. Ma to taki skutek, że kilka tysięcy robotników utraciło pracę w tych fabrykach, w których rząd zamówienia cofnął. W ten sposób obok bezrobotnych, którzy utracili pracę z winy kapitału, stają w jednym szeregu tysiące wyrzuconych na bruk z łaski rządu.

Sanacja nie powinna się była zacząć od cofnięcia zamówień przez rząd, bo ten sam rząd z tej samej kasy z której miał płacić za zamówienia będzie musiał pokrywać zapomogi dla bezrobotnych.

„Sanacja“ w kierunku redukcji zamówień rządowych i redukcji ludzi nie była dziełem rozważa, bo równoległe z akcją „oszczędności“ szła niesłychana rozróżność, wyrażająca się w olbrzymich zamówieniach wagonów w stoczni gdańskiej, gdy w kraju wstrzymano dostawy taboru kolejowego.

Rząd w poszukiwaniu źródeł dochodu zamyka przez olbrzymie opłaty paszportowe wrota Polski na cztery spusty, a równocześnie bagatelizuje poważnie źródła dochodu państwowego, zastrzeżone ustawą. Mamy na myśli podatek od zbytku. Polska jest przeładowana artykułami zbytkownymi. Ustawa zastrzeża dla rządu 10 proc., które kupiec ma ściągać od konsumenta. Kupiec sam jest hicjako egzekutorem tego podatku, bo obowiązkiem jego jest odprowadzać do kas

skarbowych uzyskany z tytułu tego podatku procent. Byłaby to pokaźna rubryka dla skarbu państwa, bo ludzie mniej kupują akcji banku polskiego, ale za to dużo kupują srebra, klejnotów, futer, bo to pewna lokacja. Poza tem kupuje się masowo luksusową bieliznę, dywany, jedwabie i t. d., które do życia konieczne nie są, są zatem zbytkowne.

Ustawa wspomniana poszła jakby w zapomnienie. Kto chce, płaci, kto nie chce, nie płaci, bo go i tak wiele się nie pilnuje. We Lwowie n. p. jest zaledwie dwu urzędników skarbowych, którzy mają sobie powierzoną kontrolę nad sklepami. Jest fizyczną niemożliwością, aby docierali oni wszędzie. W ten sposób gubi się kontrola od której zresztą chętnie uciekają sprzedawcy bo kupujący płacą niechętnie. Nie wiemy, jak jest z podatkiem od zbytku w Warszawie, jak w innych miastach Polski, ale jeżeli tyle on stosunkowo przynosi dochodu skarbowi, ile we Lwowie, to skarb traci na tem setki miliardów miesięcznie. Nawet przy reaktywowaniu zredukowanych urzędników specjalnie dla użycia ich do kontroli podatku od zbytku jeszcze by skarb na czysto na tem wygrał. Ale o takich „drobnostkach“ nikt nie myśli.

Zresztą chłopki sejm nie zniósł ustawy, ma ona moc obowiązującą i należy użyć jej nie wolno osobliwie rządowi. Ale jak w Polsce trudno o ustawę przeciw paskarzom, tak nie znaleźć wykonawców ustawy wymierzonej wybitnie przeciw ludziom bogatym.

—:—:—

zrozumiała tajemnicą, a zwłaszcza że ukrywa się to przed codzienną prasą, która mogłaby i powinna żywo interesować się istotnymi potrzebami i warunkami bytu Rzeczypospolitej.

Otóż kwestja wydzierżawienia P.K.P. ma już być podobno zadecydowana. Szczegóły jednak w tej materji trzyma się jednak — jak wspomniano — pod korcem. Rzecz wszakże ma przybrać realne kształty w niedługim czasie. W związku z nią mówią o kapitałach angielskich, amerykańskich, belgijskich a nawet rodzimych, t. j. kapitalistów polskich-górnośląskich. Szczególnie ciekawe historie opowiada się o mającym ukształtować się stosunku obecnego personalu kolejowego do prywatnego przedsiębiorstwa-dzierżawcy. Ma to być stosunek ściśle prywatno-prawny; w stosunku publiczno-prawnym pozostawionoby tylko ludzi, zajmujących kierownicze posterunki.

Nie trzeba ztem chyba dodawać, iż ze sprawą wydzierżawienia P. K. P. łączy się moc zagadnień i problemów o pierwszorzędnej znaczeniu państwowem, społecznym i politycznym. Chodzi w szczególności o to, ażeby nie utworzyć przypadkiem jakiegoś „państwa w państwie“, nie narazić państwa, osobiście na wypadek wojny, na zależność od obcego konsorcjum, nie mówiąc o szalonej wprost eksploatacji kraju przez płacącego dzierżawcę, prywatnego przedsiębiorcę.

Naturalnie odgrywa tu również ogromną rolę kwestja socjalna w kierunku zabezpieczenia egzystencji masom polskiego kolejarstwa i idąca z tem równoległe sprawa wewnętrznego spokoju w państwie. Dlatego absolutnie nie należy tać owych wysoce ważkich rzeczy, ale przeciwnie: dopuścić do wypowiedzenia się o nich jak największe koła osób i instytucji, które w danej materji niewątpliwie mogą i zechcą zabrać głos.

Wypada wkońcu zauważyć, że wtajemniczeni wskazują na p. inż. Landsberga, prezesa Dyrekcji kolei państw. w Wilnie, jako na poważnego „spiritus movens“ pomysłu wydzierżawienia polskich kolei państw. My atoli przypominamy sobie, że lwowski Tow. Politechniczny z b. dyrektorem kol. inż. p. St. Rybickim na czele zajęło — po wyczerpującej dyskusji — w stosunku do tej sprawy negatywne stanowisko.

—:—:—

Echa zająć listopadowych.

Rozprawa w Krakowie przeciw maj. Biernackiemu, kpt. Obiedzińskiemu, por. Nowakowskiemu i por. Skarskiemu, osk. o zaniechanie przepisów regulaminu wojskowego w związku z krwawymi zajęciami 6. listopada, odbędzie się w krakowskim sądzie wojskowym prawdopodobnie dopiero w maju b. r. Wojskowe władze sądowe zamierzają bowiem rozprawę tę przeprowadzić z wielką rozprawą przeciw cywilnym, a to w celu ułatwienia technicznego, co do przesłuchiwania wspólnych świadków na obydwóch rozprawach.

Prawdopodobnie liczba oskarżonych powiększy się o kpt. Kantora, któremu wytoczono śledztwo pzekomo o przemawianie do robotników podczas strajku w Chrzanowie.

Sprawa maj. Dziadosza, który wniósł zażalenie nieważności od wyroku, zasądzonego go na 30 dni resztu domowego została przesłana do wojskowego sądu najwyższego w Warszawie.

—:—:—

Niemcy mają płacić 2 miljardy marek złotych corocznie.

PARYŻ. 13. marca. Według informacji z kół miarodajnych, komitet rzeczoznawców ustalił dla Niemiec na czas przejściowy roczną sumę odszkodowań w kwocie 2 milionów złotych marek, w którą wliczone będą łącznie wszystkie świadczenia reparacyjne Niemiec. Raty płatnicze będą następnie podwyższone w miarę rosnącej finansowej i gospodarczej zasobności Niemiec, aż osiągną kwotę 3 i pół miljarda.

—:—:—

Znowu widmo wydzierżawienia kolei.

Dziwna tajemniczość — plan ukartowany — państwo w państwie.

Swego czasu, a w szczególności za ministra skarbu Michalskiego, mówiono i pisano wiele na temat wydzierżawienia polskich kolei państwowych obecnym kapitalistom za cenę dostarczenia państwu pożyczki zagranicznej w określonej wysokości.

Później zesłała ta sprawa z ust ludzi i ze szpałt dzienników, jakkolwiek w rzeczy samej gorąco rozważa się ją poza kulisami miarodajnych czynników rządowych. Dziwnym tylko jest fakt, iż zagadnienie tak doniosłego znaczenia osłania się nie-

W niedzielę dnia 16-go marca o godz. 12-iej w południe odbędzie się

Poranek kinematograficzny w kinie MARYSIENKA

na którym zostanie wyświetlony wstrząsający dramat w 6 wielkich aktach p. t.

Tragedja włomnej

w głównej roli MARY PICKFORD oraz doborowe uzupełnienie.

W obronie pocztowców przed P. K. O.

Na zebraniu interesowanych w należytem funkcjonowaniu PKO. podniósł jeden z żalących się na jej szkodliwą gospodarkę, że wina tego spada i na pocztowców, gdyż tak słyszał od urzędników PKO.

Źródło bardzo mętne i dlatego nikt ze zdających sprawę o tej bezpłodnej konferencji nie powtórzył tego zarzutu. Uczyniło to dopiero „Słowo polskie”. Wobec tego trzeba zaznaczyć, że oskarżenie to jest zupełnie niesłuszne. Urzędnik pocztowy przyjmuje bowiem tylko lub wpłaca kwoty złożone na rachunek PKO. Trudności przytem czynić nie może, gdyż jest to taką samą czynnością jak każda inna, za której niedokonanie lub opóźnienie byłby odpowiedzialny. Przeciwnie biurokracizm, nieudolność, niepunktualność i trudności, jakie wyrządza PKO. swoim urzędnikom, przyczyniają i pocztowcom niepotrzebnej pracy.

Odczuwają oni to najwięcej w byłym zaborze austriackim, gdzie przeważa ich część pamięta zgoła odmienne postępowanie austriackiej, której polska P. K. O. jest niezręcznym plagiatem. Pocztowcy ci nie-

dostawali też przed wojną żadnej renumeracji za czynności PKO., która nadwyżkę dochodów swych oddawała pocztę i pobory jej urzędników nie były dwakroć wyższe jak wszystkich innych.

Jeżeli zaś mają jakiś żal do PKO., to jedynie wewnętrzny, gdyż pocztą spełnia jej czynności nietylko zadarmo, lecz do niej dopłaca skutkiem dyktandowego naśladowania wzoru. Naśladowca w ten sam sposób zorganizował przecież w r. 1919 pocztę i jego to działalność tak tam jak w PKO. jest przyczyną, że pocztą między innymi ogólnie odczuwanymi brakami ma niesłychanie małą ilość połączeń z siecią kolejową, jaknajgorsze pomieszczenia i urządzenia wewnętrzne.

Konferencja także sama przed miesiącem w Krakowie skończyła się lepszym wynikiem, gdyż trafiła właściwego winowajcę. I to jednak niepomocze, jak długo interesowani w PKO. będą stawali w obronie spraw osobistych a nie ogółu, a przede wszystkim skarbu państwa.

Podziękowanie za wierną służbę.

Związek Zawodowy Prac. Kol. Koła miejscowego Z. Z. K. w Chodorowie donosi nam:

Kiedy to w roku 1920 zagrażało państwu niebezpieczeństwo najazdu nieprzyjacielskiego, zwracano się do klas robotniczych z apelem, nawoływano afiszami różnobarwnymi, by stawać, nawoływali jak mogli i obiecywali co mogli, byleby tylko zwerbować w szeregach wojskowych i bronić zagrożonego państwa.

I znalazło się wielu, którzy porzucili stanowiska, wielu nie wróciło, a ci którzy wrócili? — Bardzo dużo kolejarzy wstąpiło wówczas do wojska jako ochotnicy. Po powrocie z wojska przyjęto ich z powrotem do służby kolej. Ale w roku 1923 bardzo dużo z tych poszło do wojska jako poborowi, służyli po parę miesięcy i zostali zwolnieni,

bo wliczono im służbę ochotniczą, byli nawet tacy, którzy teraz służyli po 2—3 miesiące. Po powrocie z wojska każdy wracał do służby kolej., ale gdy przyszli do swych naczelników z prośbą o przyjęcie, dostali odpowiedź odmowną lub kazano robić podania o świeże przyjęcie. Nadmieniamy, że w miejsce tych, którzy poszli do wojska, przyjęto zaraz świeżych, których się trzyma do dziś w służbie.

Praktyki te nie wymagają komentarzy.

Zwracamy się do ministerstwa kolei w Warszawie, ażeby pouczyło podwładne swe organa, że tego rodzaju postępowanie będzie ścigane jako najbardziej potępienia godne nadużycie. Trzeba raz skończyć z tym skandalem, żeby każdy uprawiał w administracji jakąś swoją politykę.

—:—:—

Z wydawnictw.

Na skromnej półce wydawnictw młodzieży, okazały się ostatnio „Płomienie” (Rok IV, zeszyt 26), których treść otwiera wiersz „Pionierzy” Walt Whitmana, potem następuje zbiór notatek obejmujących przegląd wypadków o charakterze rewolucyjnym z kraju i zagranicy oraz ciekawa statystyka współczesnego szkolnictwa w Polsce. Piętro piękne reprezentuje „Historja o Li i o księżycu” i „Śmierć”. Bogaty zbiór uwag rozmyślań, i nowości skautowych zamyka „Płomienie”, które są wyrazem prądów, jakie naszą wolno harcerską gromadę przenikają.

„Płomienie” są do nabycia w księgarni Ludowej we Lwowie przy ul. Szajnochy 2. T.

Na wdowy i sieroty po ofiarach IIstopadowych

złożyli robotnicy w Bittkowie: Bauer Antoni 5 miljonów, Szul Jan 3 milj., Kiljan Józef 3 milj., Kiljan Stanisław 3 milj., Hołowska 3 milj., Koroluk Józef 2 milj., Laingheimik Karol 3 miljony, Werstler Antoni 4 milj., Szajer Michał 3 milj., Pryjmaczuk Fedor 2 milj., Wilczyk Władysław 2 milj., Werstler Mikołaj 5 milj., Bauer Fyderyk 3 milj., Sieć Michał 5 milj., Maksymiuk Wasyl 3 milj., Trybus Ludwik 3 milj., Balik Mikołaj 3 milj., Kierner Roman 2 milj., Węgrzyn Józef 3 milj., Grocholski Mieczysław 3 milj., Olińczuk 3 milj., Haberstock 3 milj., Bębogowski Franciszek 3 milj., Szydło Mieczysław 3 milj., Pawelek Michał 3 milj., Kasper Michał 3 milj., Majko Józef 2 milj., Baran 5 milj., Fedak Andrzej 3 milj., Szafran Fran-

ciszek 3 milj. Smereczyński Roman 2 milj., Tuściak Stanisław 2 milj., Trybus Jan 2 miljony, Trybus Stanisław 2 milj., Mycyk Franciszek 3 milj., Szofa Józef 3 milj., Klima Jan 2 milj., Szofa Jan 3 milj., Krzywdą Adam 2 milj., Gryndzio Walenty 3 milj., Węgrzyn Adam 2 milj., Nolak Kazimierz 3 milj., Steliga Wojciech 3 milj., Sobiecki Teodor 3 milj., Hrebenuk 3 milj., Kordaś Stanisław 2 milj., Czaplą Bronisław 3 milj., Głowiński Józef 3 milj., Kucia Antoni 3 milj., Golej Jakób 5 milj., Klimiak Władysław 3 milj., Hajduk Andrzej 3 milj., Jykiewicz Michał 2 milj., Weis Józef 3 milj., Rapak Stanisław 2 milj., Tancer Leon 3 milj., Bauman Piotr 5 milj., Majka Walenty 3 milj., Dzyndalewicz Władysław 2 milj., Szmil Kazimierz 3 milj., Koreluk Antoni 2 milj., Omachel Stanisław 3 miljony. Razem 182,000,000 mk.

Dalsze datki na ten cel przyjmuje administracja „Dziennika Ludowego”, Lwów, Sykstuska 21 II p.

—:—:—

Różne.

BRĄK WARSZTATÓW KOLEJOWYCH NA GÓRNYM ŚLĄSKU. Na obszarze dyrekcji kolejowej katowickiej od samego początku objęcia G. Śląska przez Polskę daje się odczuwać brak większych warsztatów kolejowych, gdyż te, które dawniej obsługiwały teren G. Śląska, pozostały po stronie niemieckiej, przeważnie w Gliwicach i Opolu. Obecnie projektowana jest budowa wielkich warsztatów kolejowych na linii Katowice—Rybnik.

—:—:—

Nowiny z dnia.

Lwów, 14 marca

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

Piątek, o godz. 7 „Pocłunek”.
Sobota o godz. 3 „Jak wam się podoba” (dla młod.)
Sobota o godz. 7 „Prorok”.
Niedziela, o godz. 12 w poł. Wielki Koncert symf.
Niedziela, o godz. 3 pop. „Straszny dwór”.
Niedziela, o godz. 7 „Danton”.
Poniedziałek, o godz. 7 „Pani X.” Bissona.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO, ulica Gródecka 2 b.:

Piątek, o godz. 7 „Upiory”.
Sobota, o godz. 7 „Upiory”.
Niedziela, o godz. 7 „Świderk”.
Poniedziałek, o godz. 7 „Upiory”.

REPERTUAR TEATRU NOWOŚCI, ulica Słoneczna:

Piątek, o godz. 7 „Katja tancerka”.
Sobota, o godz. 7 „Mikado”.
Niedziela, o godz. 3:30 „Damy i huzary”.
Niedziela, o godz. 7 „Mikado”.

—:—:—

REPERTUAR BIURA KONCERTOWEGO M. TUERKA:

Piątek, 14 marca Helena Ottawowa pianistka. —
Zofia Drexler-Pasławska śpiewaczka. 238

—:—:—

TEATR ARTYSTYCZNO-LITERACKI „BAGATELA”

Od soboty 1-go marca 1924. Część I. „Pomyłka” tryptyk pióra Bebe. Część solowa: H. Kostyńska, — M. Mirski — Run Safety, — B. Bronowski. Część III. „Stow. z ogr. poręką” farsa. Początek o godz. 8. wieczór.

—:—:—

Z UNIwersYTETU LUDOWEGO. Dnia 14 III. rozpoczną się wykłady dr. Anny Wyczółkowskiej z Pedologii nowoczesnej.

Piątek, 14 III. Najnowsze zdobycze w zakresie pedologii. Początek o godz. siódmej. Sala Instytutu technologicznego ul. Bourlarda 5.

POWTORZENIE WIELKIEGO KONCERTU SYMFONICZNEGO. Ponieważ ostatnim razem wiele osób odeszło od kasy, nie mogąc dostać biletów wstępu, Dyrekcja w niedzielę o godzinie 12 w południe daje raz jeszcze Wielki Koncert Symfoniczny z udziałem obu orkiestr pod batulą M. Zuny. Wspaniałe dzieło symfoniczne Smetany pod tytułem „Moja Ojczyzna” wywołało słowa gorącego uznania i zachwyt publiczności. To też przypuszczać należy, że ten ostatni koncert symfoniczny cieszyć się będzie również wielkim powodzeniem. Jak już donosiliśmy półtowa miejsce przeznaczona jest na blozki abonamentowe.

KONSTANCJA BEDNARZEWSKA w „PANI X”. Świetna artystka, której występy we Lwowie przyjęto tak serdecznie, przypomniał się znowu w poniedziałek najlepszą swą rolą graną niegdyś u nas a mianowicie rolę Joanny w „Pani X” Bissona. Za rolę tę zbierała Bednarzewska wszędzie słowa najwyższego uznania, bo gra ją istotnie niezrównanie. Obok Bednarzewskiej wystąpią w głównych rolach pp. Rybicka, Okornicki, Rygier, Brzeski, Kalinowski, Sarnowski, Dąbowiec, Halski-Kowalski i Bielecki. Reżyseruje p. Orzechowski.

NA OGOLNE ŻĄDANIE „DANTON”. W niedzielę wieczorem pójdzie raz jeszcze w teatrze Wielkim potężne dzieło Rottanda w premierowej obsadzie pod reżyserją dyr. Czarnowskiego.

PRZEDSTAWIENIE POPULARNE. W niedzielę 16 bm. w teatrze Wielkim „Straszny dwór” opera (Moniuszki) początek o godz. 3 popoł. zaś w teatrze Nowości „Damy i huzary” komedia Fredry — początek o godz. 3:30 popoł. — Bilety po zniżonych cenach sprzedaje: Związek teatrów i chórów włośc. ul. Mickiewicza 26 i Księgarnia Ludowa ul. Szajnochy 2, zaś w dniu przedstawienia kasy oddolnych teatrów.

Z OGNIKA NAUCZYCIELSKIEGO. W sobotę, 15 bm. mówić będzie w lokalu Ogniska Zw. P. N. S. P. p. Tadeusz Andruchowicz na temat „Rysunek w szkole powszechnej jako czynnik wychowawczy”. Początek odczytu o godz. 7 wiecz.

„SYNTEZA TWORCZOŚCI SZOPENA”, pod tym tytułem wygłosi odczyt dr. Melanja Grafczyńska, dn. 15 bm. o godz. 8 wiecz. w sali Instytutu Muzycznego, ul. Sobieskiego 4. — Dr. Grafczyńska, znana z odczytów w Krakowie i Warszawie, utalentowana uczennica Jochimeckiego, ilustrować będzie swój odczyt muzycznie.

KURSY WALUT I AKCJI PRZEMYSŁOWYCH.

Na giełdzie warszawskiej mimo zapotrzebowania kurs dolara utrzymał się na poziomie 9.250-9.350, franki złote notowano 1.798, fr. szwajc. 1.602-1.620, funty od 39.750, milionówkę do 990 tys.

Od dwóch dni frank francuski wzrósł znacznie na wartości na giełdach zagranicznych. W Warszawie płacono go po 105, co przekroczyło znacznie paritet światowy.

W wolnych obrotach we Lwowie dolary miały tendencję chwiejną. Ceny zmieniały się o 40-50 tys. Płacono je po 9.860-9.900, kor. czeskie od 275, leje 170, fr. franc. 350, szwajc. 1.620, funty 11.000, kor. austr. 140 ys.

PKKP. wczoraj płacono: dolary 9.147-9.240, kanad. 8.781-8.870, fr. franc. 366, fr. belg. 321, fr. szwajc. 1.585, funty 39.550, liry 387, kor. czeskie 260, austr. 129, poz. dol. 5.428, bony złote 1.400, fr. złoty 1.804, milionówkę 850 tys. mkp.

Akcje miały tendencję zniżkową. W najbliższym czasie nie należy się też spodziewać większego zainteresowania akcjami. Płacono wczoraj: Cho. orów 22 milj., Cegielski 2.600, Cmielów 3.700, Gafota 1.325, Oikos 18.100, Parowozy 1.825, Pezel 810, Pol. Nafta 2.175, Pol. tow. bud. 500, Rakszawa 15.250, Tsep 27.500, Zieleniewski 17.000 tys. mkp.

CENY ZBOŻA. W komunikacie lwowskiej giełdy zbożowej, podano, iż wczoraj panowała tam tendencja „lekko-zniżkowa“, przy obfitej podaży zboża a słabem zainteresowaniu. Tymczasem spekulanci podwyższyli wczoraj pszenicę o 500 tys. na 100 kg., co stoi w sprzeczności z rzekomą zniżką. — Ceny owsa i jęczmienia wprawdzie nieco obniżono. Notowano: pszenicę 36-38.000, jęczmień 19-22.500, owies 20-21.000 tys. mkp.

„MAMA, TATO I SUSID FAŁSZOWALI MLEKO DLA LWOWIAN. Kontrolorzy targowi przytzymali wczoraj w Rynku 16-letnią Ksenię Iwach z Czyżykowa, która po paskarskiej cenie sprzedawała mleko podejrzanej jakości jako pełnowartościowe. — Podczas chemicznej rozbiórki stwierdzono, że mleko to było zbierane, a potem rozcieńczone wodą do 50 proc. Dziewczyna przesłuchiwana w urzędzie targowym rozpoznała, że „mama naliła wody do mleka“, a „tato“ nie wiedząc o tem „lakoż dolił wody“. Idąc do miasta wstąpiła do sąsiada Stefana Bojka. Ten nieproszony, widocznie z sąsiedzkiej uprzejmości, dolał do tego mleka również wodę. Tak sfabrykowane mleko „wspólnymi siłami“ tylko dzięki przypadkowi nie zostało spożyte przez jakieś lwowskie rochityczne niemowlę.

Iwacohwie wraz z sąsiadem będą obecnie odpowiedzialni przed sądem za fałszerstwo.

Pozatem stwierdzono, iż w mleku sprzedawanym przez Abrahama Kurżera, zam. przy ul. Iwadów 23, znajduje się 15 proc. wody. — Będzie on również pociągnięty do odpowiedzialności sądowej.

—:—:—

WIKTOR LABUNSKI powrócił z Anglii po odbyciu tam szeregu koncertów i gra we Lwowie 16-go marca w sali Kasyna i Koła lit-art. W programie Beethoven. Prasa angielska wyraża się o p. Labińskim z zachwytem, jak świadczą recenzje wystawione w witrynie u B. Polonieckiego, gdzie też odbywa się sprzedaż biletów na powyższy poranek.

19-1

Krótka pamięć magistratu.

Pracownicy gminni miasta Lwowa, dotąd nie zostali zaszerzegowani do stopni płac wedle nowej ustawy, a statut emerytalny dla pracowników elektrowni, tak się gdzieś zapodział, że nie można go odnaleźć.

Na interwencję radnych socjalistycznych odpowiedziano z prezydium miasta, że nie wiadomo, gdzie ta sprawa obecnie się znajduje. Magistrackie urzędowanie.

Komunikat.

KLUB SPORTOWY Z. Z. K. LWÓW

URZĄDZA

243-3

18 MARCA WIECZÓR TANECZNY
W GMACHU SKARBKA W SALI POSEJMOWEJ

JÓZEFÓWKĘ

POCZĄTEK 9 WIECZ. — WEJŚCIE OD PL. KRAKOWSKIEGO
WSTĘP ZA ZAPROSZENIAMI, KTÓRE NABYC MOŻNA
W SEKRET. Z. Z. K. GPÓDECXA 69. MIĘDZY 9-8 WIECZ.

Przekonała się
Narzeczona z Australji

nie była blaga. Takiego huraganu śmiechu niefrasobliwego, a oo za tem idzie, takiego zadowolenia z mile przepędzonego wieczoru — nie było jeszcze w Lwowie. 17-1

Z RADY MIEJSKIEJ.

O rozpatrzenie projektu ustawy samorządowej.

W najbliższym czasie ma zostać przedłożony sejmowi projekt ustawy o samorządzie miejskim wysoce krzywdzący miasta, oraz jednych obywateli kosztem przywileju drugich (ordynacja wyborcza). W związku z tem, aktualny jest wniosek nagły dr. Löwenherza, uchwalony przed porządkiem dziennym wczorajszego posiedzenia Rady miejskiej, w sprawie utworzenia komisji dla przestudjowania i zaopiniowania projektu wspomnianej ustawy. Komisja ma na następne posiedzenie zaproponować listę członków tej komisji.

W SPRAWIE DOZORCÓW DOMOWYCH wniósł interpelację tow. dr. Herschtal. Prezydium miasta nie w tej sprawie nie robi, choć w imię kultury, higieny, stosunków społecznych, należałoby tę sprawę ostatecznie uregulować. Mowca wskazał jako przykład Kraków, który zdobył się na uregulowanie sprawy dozorców, tylko Lwów okazuje pod tym względem niesłychaną opieszałość.

Prez. Neuman odpowiedział, że z powodu braku referenta (?) sprawa nie mogła być dotychczas rozważana. (Na galerji okrzyki: Hańba).

KOMPROMITUJĄCE SUBWENCJE.

Z porządku dziennego referował dr. Jakób Diamand, imieniem Sekeji piątej

tłumnie zgromadzona wytworna Publiczność na wczorajszej premierze w kinie „LEW“, że reklama komedji z najlepszymi komikami PAT i PATACHON p. t.:

nie była blaga. Takiego huraganu śmiechu niefrasobliwego, a oo za tem idzie, takiego zadowolenia z mile przepędzonego wieczoru — nie było jeszcze w Lwowie. 17-1

sprawę subwencji dla Tow. Szkoły Handlowej i dla Wyższej Szkoły dla Handlu Zagr. we Lwowie. Dla obu tych zakładów uchwalila Sekcja piąta subwencję w wysokości... aż 10 milionów. Przeciw tej upokarzającej jałmużnie wypowiedzieli się r. Lityński, prof. Hauswald, Chajes, dr Sokal, Felsztajn i in., poczem uchwalono obie sprawy odesłać z powrotem do komisji. Zapewne dla głębszego zastanowienia się jaką realną wartość przedstawia dziś 10, 25, a nawet 100 milionów mk.

Po referacie tow. Władyki uchwalono dla ucznia szkoły morskiej w Tczewie stypendjum w wysokości 300 zł. p. rocznie.

Ponadto uchwalono w myśl referatu r. Soupera pobierać za użycie gruntu miejskiego pod skład materiałów tygodniowo za 1 m. kwadr. po 30 gr. w śródmieściu, po 20 groszy w innych dzielnicach.

Po referacie inż. Howartha uchwalono za połączenie kanałowe pobierać jednorazowo opłaty przy budowie nowych domów lub dobudowanych po 30 centimów za 1 m. kwadr. zabudowanej powierzchni, w okresie przejściowym do końca r. 1924 po 20 centimów.

Na posiedzeniu tajnem, uchwalono nadać prezenta na posadę dyr. szkoły im. Konarskiego dyr. Murze, a Piramowicza Szajewskiemu.

We Lwowie drożeje — gdzieindziej tanieje.

W miejskim urzędzie targowym wczoraj zjawily się straganiarki w pokażnej liczbie i oświadczyły, że muszą pobierać wyższe ceny za mąkę i krupy, albowiem hurtownicy za 1 kg. maki zażądali 1 milion marek, to jest o 200 tysięcy więcej, jak brali dotychczas. Paskarstwo to uprawiali hurtownicy Szepuran z pl. Strzeleckiego, sąsiedzi jego Simon i Asman, oraz Unger i Schiffman z ul. Kościelnej.

Urzednicy tego biura przeprowadzili dochodzenia w tej sprawie. Jednego z wymienionych Schiffmana, kierownik depart. IX. magistratu K. Mazurkiewicz, doraźnie ukarał za tną lichwę trzydniowym aresztem

bez zamiany na grzywnę i grzywną 100 mil. marek.

Kara ta winna być odstraszającym przykładem dla paskarzy próbujących podnieść ceny.

W Warszawie, w przeciwieństwie do Lwowa w tych dniach mąka potaniała. Obniżono tam chleb o 40 tys. mk.

W Krakowie obniżono znów cenę chleba, który kosztuje obecnie 420 tys. mk. za 1 kg. oraz ceny mięsa i tłuszczów. W ostatnich dniach ceny maki, bydła i nabiału staniały am o 10 — 20 proc.

Wynika z tego, iż we Lwowie drożyzna najbardziej daje się odczuwać.

Z sali sądowej.

Kara śmierci przez powieszenie.

Jan Krywula, analfabeta, który z zemsty zamordował Iwana Semoczke i usiłował zamordować Iwana Papiza został na podstawie werdyktu (przysięgłych) skazany na karę śmierci przez powieszenie. Oskarżony usłyszawszy wyrok rozplakał się jak małe dziecko. A stara jego matka podeszła do niego, tuliła i uspokajała, zawodząc: mój synu, mój synu...

Podobno Krywula był także kłusownikiem. Strzelał do zającej i innej zwierzyny. Na odmianę mierzył i do ludzi, którzy mu... zawadzali.

Wyrok w procesie o szpiegostwo.

Po czterodniowej rozprawie Trybunał pod przewodnictwem r. Sochy wydał wyrok następujący: Na 3 i pół roku ciężkiego obustronnego więzienia skazani zostali: Feliks Rubin (zwany Konarski), Juliusz Buksbaum, Norbert Stubnicer, Leon Schlüssel i Jakób Mondshein. Orzan skazany został na 3 lata ciężkiego więzienia, Jan Czernek (ojciec) na 2 lata, Jan Czernek (syn) na 1 rok więzienia, wszystkim policzono areszt śledczy, który trwał 15 miesięcy. Co do Lockera i Reissa, którzy zbiegli, trybunał wstrzymał wydanie wyroku aż do chwili ich ujęcia (rozszkano listy gończe) i rozpisanie nowej rozprawy.

Komunikaty.

× W STRYJU odbędzie się w niedzielę 6 bni. o godzinie 4 popoł. w lokalu Z. Z. K. odczyt tow. Bronisława Skalaka na temat „Anglia Rosja — dwa światy“. Sekr. obw. P. P. S.

× ZAWIADOMIENIE! W myśl umowy zbiorowej zawartej między Stow. upow. budowniczych, a Związkami zawodowymi murarzy i cieśli we Lwowie utworzono z dniem 1 marca br. obowiązkowe biuro pośrednictwa pracy przy ul. Głównej L. 6 I piętro. Godziny urzędowe od 9 do 1 i od 5-7 codziennie a od 10 do 12 w niedzielę i święta.

Wszyscy poszukujący pracy jak również pracodawcy, potrzebujący murarzy, i cieśli winni w godzinach urzędowych w biurze pośrednictwa pracy się zgłaszać. Przewodniczący zarządu M. S. Macialek, budown. Za zarząd Zw. Zaw. murarzy Ciehacki, przew. Mielnicki sekr.

× WIDOWISKO, KTÓREMU TRUDNO DAC NAZWISKO, odbędzie się staraniem Zw. artystów Scen Polskich (Gniazdo Lwów) w teatrze Wielkim dnia 22 marca br. Udział artystów dramatu, opery, operetki i baletu. Program pierwszorzędnny. Blizsze szczegóły doniosą komunikaty.

—:—:—

Z ruchu zawodowego.

§ II PLENARNE ZEBRANIE RADY ZW. ZAW. WE LWOWIE. W poniedziałek dn. 10 marca odbyła się konferencja Rady miejscowej w której wzięli udział delegaci 22 Zw. zawodowych. Odczytany protokół z I konferencji przyjęto do wiadomości.

Przed porządkiem dziennym uzasadniał tow. Scherer rezolucję protestującą przeciw wstecznej zuchwałej walce jaką prowadzi klerykalizm żydowski w Warszawie przeciw żyd. pismu robotniczemu tak za pomocą ciemnych zabonnych przekleństw, jak również brutalnymi napadami na kolporterów i czytelników pisma robotniczego. Tow. Żelaszkiewicz przyłączył się imieniem całej Konferencji do wygłoszonego protestu. Protest jednomyślnie uchwalono.

Sprawozdanie z działalności W. W. złożył tow. Żelaszkiewicz, który wskazał na to, że Wydział Wyk. w ostatnich tygodniach kontynuował dalej rozpoczętą pracę org.-agitacyjną, między innymi też sprawę definitywnego połączenia Zw. skórzanych, scentralizowania rob. drzewnych, i spożywczych. Poruszył dalej następujące sprawy; ankieta w Województwie w sprawie bezrobocia, sprawa wyborów do Zakładu ubezpieczeń rob. od wypadków, delegacja w Województwie w sprawie znęcania się nad więźniami polit. oraz walkę tow. rob. drukarskich. Sprawozdanie kasowe złożyła w zastępstwie tow. Pekesowa. Po obszerniej dyskusji w której poświęcono dużo uwagi sprawie poparcia strajku tow. drukarzy przyjęto sprawozdanie do wiadomości oraz uchwalono sym-

patrję i pozdrowienie dla strajkujących, jakoteż polecono Związkowi zwołać specjalne zgromadzenie w celu moralnego i materialnego poparcia strajku.

Przy następnym punkcie o najbliższej pracy W. W. przekazano Wydziałowi szereg spraw do rozpatrzenia na najbliższych posiedzeniach, jak sprawa ulg dla Zw. zaw. w zakresie opłat gminnych i t.

Tow. Feliksik poruszył następnie przykre i niedopuszczalne stosunki jakie zakradły się od pewnego czasu wśród rob. kolejowych (metalowych), którzy po skończonej swojej pracy dziennej wędrują po prywatnych warstwach i w drodze t. zw. „fuszerek“ odbierają chleb stałym rob. metalowym. Oddano tę sprawę delegatowi tow. kolejarzy do zbadania.

Tow. Bicz poruszył sprawę stosunków w Kasie chorych oraz ciągłej podwyżce opłat, sprawę przekazano Wydziałowi Wykonawczemu. W końcu została przyjęta następująca rezolucja w sprawie ujawnionych ostatnio faktów znęcania się nad więźniami, i aresztowanymi pod zarzutem przestępstw politycznych członków Związków Zawodowych.

W rezolucji tej wzywa się Centralną Komisję Zw. oraz wszystkich posłów robotniczych do poczynienia wszelkich kroków, celem wywarcia nacisku na Rząd, by skrócił zbrodniczą samowolę organów policyjnych. Wzywa się również bratnie organizacje w innych miastach Rzeczypospolitej, by przyjęły analogiczne uchwały. Na tem konferencję zamknięto.

—:—:—

Sprawy partyjne.

* W ślad za okólnikiem CKW. Nr. 7, wzywa się wszystkie komitety partyjne i Rady robotnicze PPS. we Wsch. Małopolsce, aby natychmiast zamawiały wprost w C. K. W. (Warszawa, Walecka 7 „Cegielki“ i „Jednodniówkę“.

Kom. Obw. P. P. S.

* W ZW. ZAW. PRACOWNIKÓW GMINNYCH, Ormiańska 2, II. p., odbędzie się w sobotę 15. bm. o godz. 7-mej wieczór dalsza część

ODCZYTU

tow. dr. Hersztala na temat „Prądy nurtujące polską klasę pracującą“.

Sekcja Oświatowa PPS.

* VII ZEBRANIE SZKOŁY SOCJALISTYCZNEJ W BORYSLAWIU i DROHOBYCZU odbędzie się w niedzielę dnia 16. bm.

Wykładać będzie tow. dr. Elster — „Historja socjalizmu“.

Sekr. Obw. P. P. S.

* POSIEDZENIE O. K. R. PPS. (dalszy ciąg) odbędzie się w piątek 14. bm. o godz. 7-mej wieczór w lokalu przy ul. Sykstuskiej 21 II p.

O przybycie proszeni są: Tow. Andreaski, Białkowski, Bednarki, Cyganik, Chrystowski, dr. Dregiewicz, Górnik, dr. Herschthal, Hoffman, Cieślewicz, Lang, dr. Buber, Hell, Mydlowicz, Rosenblatt, Sadowicz, Szpyt, Węglowski, Woźny M., Talarek, i Żelaszkiewicz. Prezydium O. K. R. PPS.

Za wiersz milim. 1 szpaltowy zwykle za tekstem
Zł. — 08. Nadesłane Zł. — 24, w tekście Zł. — 40.

OGŁOSZENIA

Na 1-ej str. Zł. — 48. Drobne ogł. za słowo Zł. — 05.
Komunikaty Zł. — 32, zamiejscowe o 25% drożej.

1 złp. = 1,800.000 Mp. Ceny ogłoszeń w złp. obliczanych po urzędowym kursie franka złotego, podawanego codziennie.

Sąd okręgowy jako handlowy

Oddział II. dnia 7 marca 1924.

Lcz. Firm. 94/24

Nr. spółdzielni 75.

Wpis do rejestru spółdzielni.

Wpisano dnia dzisiejszego

1. Brzmienie firmy: Spółdzielnia Wytwórczo Stolarska z ogr. odp. w Złoczowie.

2. Siedziba Zakładu głównego: Złoczów.

3. Przedmiotem spółdzielni jest podniesienie zarobku lub gospodarstwa swych członków przez: a) prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa wyrobów stolarskich, a więc przez zakładanie i prowadzenie wspólnych warsztatów pracy dla stolarstwa meblowego, budowlanego, oraz wogóle dla wszelkiej produkcji wchodzącej w zakres przemysłu stolarskiego; b) zakładanie i prowadzenie magazynów dla sprzedaży własnych wytworów oraz wszelkich innych przez Spółdzielnię nabytych lub w komis powierzonych wytworów stolarskich jak wreszcie prowadzenie składów wszelkiego rodzaju materiałów oraz dodatków stolarskich; c) zastępstwo innych spółdzielni o podobnym zakresie działalności.

4. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony.

5. Rodzaj i zakres odpowiedzialności. Członkowie odpowiadają zadeklarowanymi udziałami a ponadto także dalszą kwotą do wysokości tychże zadeklarowanych udziałów.

6. Wysokość udziału wynosi 3 złp. przy podpisaniu deklaracji i przystąpieniu 1 złp., reszta płatna w dwóch ratach miesięcznych po 1 złp.

7. Zarząd składa się z dwóch osób, a to: Abraham Treibera false (Glanza i Leona Kassnera, czeładników stolarskich w Złoczowie. Oświadczenie woli imieniem Spółdzielni składają dwaj członkowie zarządu kolektywnie. Oprócz zarządu ma Spółdzielnia Radę Nadzorczą z 3 członków i 2 zastępców.

8. Pismem przeznaczonem do ogłoszeń jest „Dziennik Ludowy“ we Lwowie.

9. Rok obrachunkowy jest identyczny z kalendarzowym.

248—1

Na raty wszystkim a w szczególności P. T. **URZĘDNIKOM** dajemy

Ubrania, Raglany, Kurtki skórzane, Kurtki sukienne, Spodnie, Pryczezy z najlepszych materiałów i po najniższych cenach.

JÓZEF MARGULIES i O. B. PANZER

Lwów, pasaż Mikolasza 4.

7—10

(wejście obok kawiarni »De la Paix«).

Zarząd tartaku we Lwowie przyjmie szlifierza i gatryslę. Reflektuje się na pierwszorzędną siły. Zgłoszenia w Zarządzie tartaku, Zamknięta 9, II p.

24—2

UŻYWAJCE pasty do obuwia **ERDAL**

w puszkach 1/4, kilowych do nabycia w hurtowni

Markusa Wildera Lwów, Szpitalna 8

Telefon Nr. 1406.

174—

Poszukujemy

15—2

rozwozicieli piwa flaszkowego, z tej lub innej podobnej gałęzi przemysłu. Osobiste oferty między 10 a 1-szą godz.

Carnier i Ska, Lwów, Zniesienie.

Piekarnia Robotnicza we Lwowie

zwoluje na dzień 23 marca 1924 o godz. 11-tej przed południem w lokalu Redakcji „Dziennika Ludowego“ ul. Sykstuska 21, II p.

WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Zarządu.
3. Sprawozdanie komisji rewizyjnej.
4. Oddział nadwyżki bilansowej.
5. Wybory uzupełniające do Rady Nadzorczej.
6. Wnioski.

W razie braku przewidzianego statutem kompletu, następne Zgromadzenie odbędzie się bez względu na ilość członków o godz. 12-tej a uchwały będą prawomocne.

Sekretarz:
Konarski.

Pzewodniczący:
Hausner.

DRUKARNIA

Ludowego Spółdzielczego Tow. Wydawniczego

WE LWOWIE

ul. Leona Sapiehy 77. — Telefon 496.

Wykonuje wszelkie druki dla Kas Chorych.

**Księgi kontowe,
Listy płatnicze.**